

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy Kryštofa Horna, soudkyně
Martiny Kotouček Mikoláškové a soudce Jana Peroutky ve věci

žalobkyně:

D. F.

bytem X.

zastoupená advokátem JUDr. Pavlem Kiršnerem, LL.M.
sídlem Rumunská 1720/12, Praha 2

proti

žalovanému:

Krajský úřad Středočeského kraje

Zborovská 81/11, Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 11. 2025, č. j. 160917/2025/KUSK,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 11. 2025, č. j. 160917/2025/KUSK, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení částku 28 538,80 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jejího zástupce, JUDr. Pavla Kiršněra, LL.M., advokáta.

Odůvodnění:

Vymezení věci

Shodu s prvopisem potvrzuje: Bc. D. R.

1. Žalobkyně se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí (dále jen „napadené rozhodnutí“), popřípadě navrhuje, aby soud podle § 78 odst. 2 s. ř. s. rozhodl o upuštění od uložení pokuty. Napadeným rozhodnutím žalovaný zamítl žalobkynino odvolání a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Mělník (dále jen „městský úřad“) ze dne 11. 9. 2025, č. j. MUME 7928/ZP/25/MAHA (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Tím byla žalobkyně uznána vinnou z přestupku podle § 27 odst. 1 písm. b) zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání (dále jen „zákon na ochranu zvířat“), kterého se měla dopustit tím, že podle kontroly, která proběhla dne 23. 2. 2024 a byla provedená Krajskou veterinární správou Státní veterinární správy pro Středočeský kraj, chovala v době od července 2023 (nastěhování do domu v X.) až do kontroly dne 23. 2. 2024 celkem 24 papoušků v nevhodných podmínkách (příliš malých klecích). Za spáchání přestupku byla žalobkyni podle § 27 odst. 12 písm. a) zákona na ochranu zvířat uložena pokuta ve výši 10 000 Kč. Podle § 95 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“) jí byla též uložena povinnost k náhradě nákladů řízení ve výši 2 500 Kč.

Stanoviska účastníků

2. Žalobkyně v žalobě zdůraznila, že byla ze strany bývalého manžela obětí domácího násilí. Dlouhé roky chová exotického ptactvo a po celou dobu měla chov v pořádku, což se změnilo manželovým příchodem. Ten si žalobkyni cíleně v listopadu 2021 vyhlédl, aby se dostal k jejímu majetku. Žalobkyně vlastnila nový dům v Praze se zahradou a bazénem, měla nový automobil a papoušky v hodnotě statisíců Kč. Přesvědčil ji ke svatbě, která proběhla dne 7. 10. 2022, a od tohoto dne začal v rodině nátlak a teror. Již krátce po svatbě si bývalý manžel začal vynucovat svůj režim, na nějž nebyla žalobkyně zvyklá. Pokud se tomuto režimu nepodřídila, zaměřil se na její zvířata. Po nastěhování do nového společného bydliště potřebovala pro papoušky upravit prostory vhodným způsobem tak, aby splňovaly alespoň takové podmínky, které papoušci měli v původním bydlišti. Od července 2023 ale začalo ze strany manžela docházet ke krokům různého omezování papoušků. Začal bránit žalobkyni ve vylepšování prostor, ačkoli tyto plány byly předem dohodnuty. Již jí nebylo dovoleno s papoušky podnikat výlety jako v minulosti, nebylo dovoleno je mít kdykoli na volno v místnostech, časy jejich volnosti mimo klece a péče o ně byly ze strany bývalého manžela zkracovány. Vztah s manželem proto začal být pro žalobkyni neakceptovatelný a pojala úmysl jej ukončit. V červnu 2023 ji však manžel poprvé fyzicky napadl tak, že musela vyhledat lékařské ošetření a také poprvé na něho podala trestní oznámení. Kvůli tomu začal manžel žalobkyni dělat naschvály – zdržovat rekonstrukci a úpravu jedné celé místnosti o rozměrech přibližně 40 m², která měla být pro papoušky podle původního plánu v srpnu 2023 hotová, a bránil tak její realizaci až do konce roku 2023. Žalobkyně nemohla rekonstrukci řídit, platit stavební položky podle svého výběru sama a byla přinucena odevzdat platební kartu. Z důvodu manželovy fyzické převahy ani neměla šanci se jeho vůli postavit.
3. Před začátkem zimních měsíců si žalobkyně realizaci rekonstrukce voliéry vyprosila a podvolila svůj život despotickým příkazům bývalého manžela. Stav zvířat, který nastal, byl tedy jen několikátýdenní záležitostí, nikoli dlouhodobým udržováním zvířat v nepohodlí, jak mylně uvádí městský úřad. Rekonstrukce začala 4. 1. 2024 a v průběhu ledna situace nebyla tolik vyhrocená, protože papoušci mohli nějakou část dne pobývat ve

vnitřním prostředí v domě na bidlech, někteří byli i na chvíli ve venkovních voliérách. Až do počátku února, kdy eskaloval rozchod, byli papoušci ještě zcela v pořádku a zapeření. Nátlakem a svou fyzickou převahou bývalý manžel vyžadoval, aby vše řídil, a veškeré důsledky v poškození vzhledu zvířat způsobil a způsoboval naprosto cíleně sám s cílem vynutit si u žalobkyně poslušnost. Rekonstrukce v lednu 2024 probíhala bez větších omezení, ale od února, kdy žalobkyně chystala razantní ukončení vztahu, už vnímala extrémní nátlak, zvýšené omezení jejích možností, násilné omezování telefonických hovorů odebíráním telefonu a bránění v kontaktu s lidmi včetně vlastní rodiny. I přes tento nátlak hledala možnosti a snažila se přes telefon papoušky dočasně někam

umístit. To však nebylo při jejich velkém počtu snadné. Nakonec ve dnech okolo 18. až 20. 2. 2024 začala organizovat založení nové stanice Sunny Days – Záchranná stanice. Jednalo se o nejdřívější možný termín a jediné místo, kam šlo papoušky umístit. To, že došlo k neohlášené kontrole, byla již jen následná reakce bývalého manžela a jeho manipulace. Žalobkyně upozornila, že chov zvířat miluje a byla ochotna pro své papoušky potlačit své osobní potřeby na minimum a platit vysoké částky za jejich péči.

4. Doplnila, že její bývalý manžel byl rozsudkem Okresního soudu v Mělníku ze dne 31. 10. 2025, č. j. 2 T 44/2025-1431, uznán vinným ze spáchání zločinu týrání svěřené osoby podle § 198 odst. 1, 2 písm. c) a d) zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník (dále jen „tr. zákoník“), a dále zločinu týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199 odst. 1, 2 písm. b) a d) tr. zákoníku. Z popisu skutku je zřejmé, jakého fyzického i psychického násilí se na žalobkyni dopouštěl. Zdůraznila, že je sama v roli poškozené trestným činem a je absurdní a nepřipustné, že má být zároveň shledána její odpovědnost za spáchání přestupku. Tyto specifické skutečnosti správní orgány zcela pominuly. K umístění papoušků do nevyhovujících podmínek byla žalobkyně přinucena nátlakem a trestným jednáním bývalého manžela. Podle žalobkyně proto nemůže být dána společenská škodlivost jejího jednání. Žalobkyně k němu byla přinucena a bylo jí znemožněno situaci uspokojivě řešit. Podle žalobkyně nemohla být naplněna ani subjektivní stránka přestupku. Skutečnost, že Krajská veterinární správa shledala podmínky chovu jako nevyhovující, je sice dokladem objektivního stavu, z tohoto však nelze dovodit nic o subjektivní stránce (zavinění).
5. Žalovaný *ve vyjádření k žalobě* připustil, že se subjektivní stránkou přestupku zabýval stručněji. Napadená rozhodnutí jsou ale podle něho přesto přezkoumatelná. Žalovaný podotkl, že žalobkyně nezpochybňuje objektivní zjištění Krajské veterinární správy, podle nichž podmínky pro chov papoušků byly shledány jako nevyhovující a nedostatečné. Papoušci byli chováni v klecích, které svými rozměry nebyly dostačující, čímž došlo ke stresovému jednání, které se projevovalo vyškubáváním opeření. Žalovaný dodal, že papoušci byli v nevyhovujícím prostředí chováni dlouhodobě.
6. Žalovaný zohlednil, že žalobkyně byla obětí psychického a fyzického týrání a situaci nezlehčoval. Musel ale vycházet jen z žalobkyniných tvrzení, neboť neměl k dispozici trestní rozsudek. Žalobkyně podle žalovaného neprokázala, že učinila vše, co bylo možné. Pokud jde o realizaci rekonstrukce, J. K. (řemeslník provádějící rekonstrukci) sdělil, že zpoždění stavebních úprav nesouviselo chováním žalobkynina bývalého manžela, ale se špatnou volbou dodavatele. Žalobkyně neměla pro chov papoušků vhodné prostory včas připravené. Správní orgány tedy hodnotily, zda žalobkyně mohla a měla vědět, že podmínky, ve kterých chovala papoušky, jsou dlouhodobě nevyhovující, a zda měla reálnou možnost tomuto stavu zabránit či jej alespoň zmírnit. Žalobkyně je dlouholetou a zkušenou chovatelkou ptactva, a tudíž osobou, u níž lze legitimně předpokládat nadstandardní znalost zákonných požadavků na chov zvířat, jakož i povědomí o tom, jaké podmínky již představují nepřipustné ohrožení jejich pohody. Sama žalobkyně věděla, že papoušci jsou chováni v nevyhovujících podmínkách, a to nikoli krátkodobě, nýbrž po dobu několika měsíců. Pokud žalobkyně namítala, že přesunutí papoušků bylo logisticky náročné, nepovažoval to žalovaný za věrohodné. K umístění 21 papoušků do jiného vhodného prostoru došlo jen den po kontrole. Tyto opatření mohla žalobkyně provést i v situaci, kdy byla ze strany bývalého manžela omezována na osobní svobodě, neboť mohla komunikovat s vnějším světem. Správní orgány přitom nezlehčovaly žalobkyninu tíživou

životní situaci, což se promítlo do úvah o druhu a výši sankce, která byla uložena při samé dolní hranici zákonné sazby. Tato skutečnost však nemůže sama o sobě vést k závěru o absenci zavinění, neboť by tím došlo k nepřipustnému oslabení ochrany objektu přestupku, jímž je společenský zájem na ochraně zvířat jako živých, cítících bytostí před týráním, utrpením, bolestí a stresem.

7. Žalobkyně v *replce* poukázala na to, že žalovaný ve vyjádření k žalobě nepřipustně nahrazoval nedostatky napadeného rozhodnutí, což nemůže napravovat v řízení před soudem. Na relevantní skutečnosti žalobkyně ve správním řízení upozornila (poprvé v podání ze dne 9. 8. 2024). Není jejím úkolem nahrazovat vyšetřovací činnost žalovaného a jeho povinnost řádného zjištění skutkového stavu. Žalovaný musí bez důvodných a rozumných pochybností prokázat, že obviněný svým jednáním naplnil všechny znaky skutkové podstaty přestupku. Pokud žalovaný poukazoval na to, že neměl k dispozici trestní rozsudek, měl informaci o tom, že již byla podána obžaloba, a mohl tedy řízení o přestupku přerušit. V době vydání napadeného rozhodnutí byl navíc trestní rozsudek již vyhlášen.
8. V *podání ze dne 15. 4. 2026* žalobkyně podstatným způsobem rozvedla své skutkové námitky. Podle prvostupňového rozhodnutí se měla přestupku dopustit v období od července 2023 (tj. od nastěhování do domu v X.) až do kontroly dne 23. 2. 2024. Tak to ale nebylo. Do nového domu se žalobkyně přestěhovala už v březnu 2023. Stěžejní navíc je, že dne 13. 9. 2023 proběhla první kontrola Krajské veterinární správy, při níž nebylo zjištěno žádné porušení právních předpisů. K žádnému dlouhodobému chovu papoušků v nevyhovujících podmínkách v malých klecích proto nemohlo dojít. Naopak je prokázáno, že papoušci se v době kontroly v září 2023 nenacházeli v malých klecích, byli v dobrém zdravotním stavu a odpovídající kondici. Inspektor Krajské veterinární správy byl navíc o probíhající rekonstrukci informován. Ta byla plánována na měsíce červenec a srpen 2023, ale žalobkynin bývalý manžel jí ale neumožnil práce zahájit a dokončit. Až v září 2023 vybral dodavatele pro realizaci rekonstrukce, která probíhala od října do prosince 2023. Před finálním dokončením rekonstrukce však bylo zjištěno, že práce vykazují zásadní vady, což bylo zdokumentováno znaleckým posudkem. Situace tedy byla velmi naléhavá, jelikož se blížilo zimní období a žalobkyně nemohla papoušky chovat ve venkovních prostorách jako doposud. Žalobkyně proto oslovila dalšího dodavatele, který stavební práce započal provádět dne 4. 1. 2024.
9. Žalobkyně též popsala své snahy, jak pro papoušky zajistit náhradní péči. Již od konce ledna 2024 zahájila kroky k zajištění náhradního řešení. Kontaktovala provozovatele záchranné stanice pro exotické ptactvo Papouščí ráj s cílem zajistit přemístění papoušků do tohoto zařízení. K tomu ale z objektivních důvodů nedošlo, neboť na konci února 2024 byl po náročném chirurgickém zákroku. S ohledem na jeho zdravotní stav a na logistickou náročnost přesunu těžkých klecí a papoušků nešlo tuto variantu v daném okamžiku realizovat. Proto v období od 18. do 22. 2. 2024 kontaktovala svého známého s žádostí o pomoc při zajištění náhradního umístění papoušků, který oslovil provozovatelku Společnosti Laguna s dotazem na možnost dočasného přemístění papoušků, ale z kapacitních důvodů nešlo zvířata v tomto zařízení umístit. Oba společně následně zajistili alternativní řešení prostřednictvím nově vznikající záchranné stanice Sunny Days – Záchránná stanice. Na základě žalobkyniny urgentní žádosti byl nakonec dne 24. 2. 2024 realizován převoz papoušků.

Shodu s prvopisem potvrzuje: Bc. D. R.

Jednání

10. Při jednání žalobkyně připomněla, že podle ní nebyla naplněna subjektivní stránka přestupku, jelikož byla týrána bývalým manželem. Osobně při jednání popsala soužití s bývalým manželem i to, jak tato příkoří z jeho strany bezprostředně vnímala.
11. Žalovaný při jednání uvedl, že vycházel z informací, které měl v době vydání napadeného rozhodnutí k dispozici. Žalobkyninu politováníhodnou situaci zohlednil při ukládání sankce. Žalobkynina tvrzení jsou podle žalovaného rozporuplná, neboť ihned den po kontrole Krajské veterinární správy zajistila přemístění papoušků do jiného vhodného prostředí, ačkoli se jako zkušená chovatelka papoušků bránila, že se jí dřívější přemístění zajistit nepodařilo. Podle žalovaného žalobkyně mohla oslovit Krajskou veterinární správu, aby jí s přemístěním papoušků pomohla.
12. Soud při jednání prováděl dokazování. Týrání žalobkyně jejím bývalým manželem je popsáno a hodnoceno v rozsudku Okresního soudu v Mělníku ze dne 31. 10. 2025, č. j. 2 T 44/2025-1431, který ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Praze ze dne 17. 3. 2026, č. j. 13 To 10/2026-1688, nabyl dne 17. 3. 2026 právní moci. Dále soud při jednání provedl protokol Krajské veterinární správy ze dne 13. 9. 2023, č. j. SVS/2023/124143-S, jež měl vyvrátit skutkové závěry, že se žalobkyně přestupku dopouštěla dlouhodobě. Dále soud provedl protokol o jednání před Okresním soudem v Hradci Králové ze dne 4. 6. 2025, posudek o invaliditě ze dne 8. 12. 2025, zprávu o aktuálním psychickém stavu ze dne 25. 3. 2026, zprávu o stavu pacientky psychiatrické ambulance ze dne 11. 2. 2026, e-mailové zprávy ze dne 5. 10. 2023 mezi inspektorem Krajské veterinární správy a žalobkyní, znalecký posudek o stavu realizace keramických obkladových prvků v objektu rodinného domu (voliére), podání vysvětlení J. K. před policejním orgánem ze dne 16. 4. 2024 a ze dne 5. 4. 2024 a kopie WhatsApp komunikace mezi žalobkyní a M. H. (zastupovala Sunny days – Záchranou stanici).
13. Hodnocení v řízení před soudem provedených důkazů soud učinil níže v rozsudku společně s právní argumentací.
14. Soud naopak neprovedl další žalobkyní uplatněné důkazní návrhy: kopie obsahu sociálních sítí týkající se jejího sporu o vydání papoušků se Sunny Days – Záchranou stanicí a vytýkající žalobkyni různé formy týrání papoušků, fotografie ze zimní zahrady první rekonstrukce (stav domu po první rekonstrukci je prokázán jinými důkazy – např. znaleckým posudkem), smlouvu o dílo ze dne 10. 1. 2024 a její dodatky (okolnosti, za nichž byla voliéra rekonstruována, jsou prokázány jinými důkazy – např. vysvětlením J. K.), kopie WhatsApp komunikace mezi žalobkyniným manželem a P. F. – řemeslníkem provádějícím první rekonstrukci (okolnosti, za nichž byla voliéra rekonstruována, jsou prokázány jinými důkazy – např. vysvětlením J. K.), některé fotografie zobrazující papoušky v domě i venku, aniž by bylo zřejmé, jak mají souviset s jednáním, jež je žalobkyni vytýkáno (chování v příliš malých klecích), zbývající e-mailová komunikace mezi inspektorem Krajské veterinární správy a žalobkyní, z níž má plynout, jaké skutečnosti mu žalobkyně sdělovala (z hlediska žalobkyniny odpovědnosti za spáchání přestupku není relevantní), a usnesení Okresního soudu v Mělníku ze dne 27. 2. 2024 (okolnosti vykazání žalobkynina bývalého manžela ze společného obydlí nejsou relevantní, jelikož lze vycházet ze zjištění plynoucích z trestních rozsudků). Tyto důkazy tedy buď měly prokázat skutečnosti, které nejsou z hlediska předmětu tohoto řízení podstatné (k tomu podrobněji v bodě 17 tohoto rozsudku), anebo

by to bylo nadbytečné, protože skutkový stav byl dosavadním dokazováním zjištěn dostatečně (srov. body 20, 26, 35 až 38 tohoto rozsudku).

15. Soud ani nedokazoval listinami, jež jsou součástí správního spisu, kterým se v řízení před soudem podle soudního řádu správního nedokazuje, ale soud z něj bez dalšího vychází. Jedná se o napadené rozhodnutí, vyrozumění o posouzení trestního oznámení ze dne 16. 5. 2024, zdravotní zprávu veterinární kliniky ze dne 26. 7. 2024, fakturu ze dne 19. 2. 2024, vyrozumění o podání obžaloby ze dne 22. 4. 2025, čestné prohlášení M. B. a V. N. ze dne 10. 4. 2024, čestné prohlášení S. T. ze dne 1. 5. 2024 (všechny jsou žalobkyniny kamarádky), čestné prohlášení J. K. ze dne 13. 4. 2024, čestné prohlášení N. S. ze dne 28. 5. 2024 (provozovatele záchranné stanice pro exotické ptactvo Papouščí ráj) a některé další fotografie papoušků.

Posouzení věci soudem

16. Žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků a splňuje všechny formální požadavky na ni kladené. Jde tedy o žalobu věcně projednatelnou. Soud vycházel při přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.).
17. Soud v první řadě považuje za účelné připomenout, co je předmětem nyní projednávané věci. Jde o to, zda se žalobkyně svým jednáním (ve smyslu § 10 zákona o odpovědnosti za přestupky ve formě opomenutí) dopustila přestupku, jímž měla v době od července 2023 (od nastěhování do domu v X.) až do kontroly, která proběhla dne 23. 2. 2024, chovat 25 papoušků v nevhodných podmínkách (v příliš malých 7 klecích). Jen tento skutek byl předmětem přestupkového řízení vedeného žalovaným a městským úřadem. Jiné žalobkynino jednání, kterého se měla dopustit (a poukázal na něj i trestní soud v bodě 81 trestního rozsudku), není a nemůže být předmětem nyní projednávané žaloby.
18. Ačkoli se žalobkyně v žalobě soustředila především na zpochybnění právních závěrů žalovaného a městského úřadu o tom, zda byl naplněn materiální korektiv přestupkové odpovědnosti (společenská škodlivost) a subjektivní stránka, přesto zpochybňovala též skutkové okolnosti, z nichž správní orgány vycházely. Žalovaný a městský úřad totiž měli za to, že se žalobkyně protiprávního jednání měla dopouštět *dlouhodobě* – konkrétně od července 2023 do 23. 2. 2024. Z toho důvodu nelze žalobkynino jednání podle nich omluvit, protože žalobkyně měla mít dostatek času, aby udržování protiprávního stavu (chování papoušků v nevhodných podmínkách) zabránila. Právě tento skutkový závěr (o dlouhodobosti žalobkynina jednání) ale žalobkyně v žalobě (a následně v podání ze dne 15. 4. 2026) i v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí rozporovala.
19. Řízení o přestupku bylo zahájeno oznámením ze dne 7. 5. 2024, v němž městský úřad žalobkynino jednání vymezil bez časového upřesnění jen tak, že chovala 25 papoušků v nevhodných podmínkách, tj. v příliš malých klecích, v důsledku čehož si papoušci vyškubávali peří, což je u nich typický projev stresu. Z totožného popisu skutku vycházelo i první rozhodnutí městského úřadu ze dne 14. 5. 2025, které žalovaný rozhodnutím ze dne 7. 7. 2025 zrušil a vytkl městskému úřadu právě to, že v něm není uvedeno časové vymezení, kdy ke spáchání přestupku mělo dojít. To městský úřad sice napravit ve výroku prvostupňového rozhodnutí (v popisu skutku uvedl, že od července 2023 do 23. 2. 2024), ale

Shodu s prvopisem potvrzuje: Bc. D. R.

tyto závěry v odůvodnění rozhodnutí nijak nevysvětlil. Žádné dokazování neprováděl a neučinil tak ani žalovaný, přestože žalobkyně v doplnění odvolání ze dne 6. 10. 2025 proti prvostupňovému rozhodnutí na tuto skutečnost poukazovala (konkrétně namítala, že stav, kdy papoušci byli umístěni v menších klecích, netrval od jejich nastěhování).

20. V žalobě žalobkyně opětovně upozornila na to, že stav, který nastal, byl jen několikátýdenní záležitostí, nikoli dlouhodobým udržováním papoušků v nepohodlí. Soud uznává, že tato námitka byla kusá, jednalo se však o zárodek úvah, které žalobkyně rozvedla v podání ze dne 15. 4. 2026 (srov. rozsudek rozšířeného senátu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, č. 2162/2011 Sb. NSS, a rozsudek NSS ze dne 2. 8. 2007, č. j. 2 Azs 54/2007-42). V něm poukázala na to, že od července 2023 protiprávní stav trvat nemohl, jelikož dne 13. 9. 2023 proběhla první kontrola Krajské veterinární správy, při níž nebylo zjištěno žádné porušení právních předpisů. K tomu v řízení před soudem předložila protokol Krajské veterinární správy ze dne 13. 9. 2023, č. j. SVS/2023/124143-S, který soud při jednání provedl k důkazu. Z něho plyne, že dne 13. 9. 2023 proběhla v jejím domě neohlášená kontrola. Ve voliérách měli papoušci k dispozici větvě a další posedy k sezení a přeletování, misky s krmivem (zrní, ovoce), nádoby s vodou, vrbové větvičky a hračky. Další chovné prostory se nacházely uvnitř domu: „papouškárna“ vybavená klecemi a volně stojícími bidly a ptačími stromy na prolet, další bidlo (rozvětvený kmen) stojící v kuchyni a prostorná otevřená klec v obývací místnosti. Další chovný prostor se zvířaty se nacházel v zadní části zahrady. Tvořil ho podlouhlý oplocený prostorný výběh, kde byly chovány tři hedvábníčky, tři nanduové a jedna koza. Zvířata měla k dispozici dřevěný přístřešek a další budku na protější straně výběhu, dále pak krmítka (zrní, vločky), zeleninu a vodu. Chovné prostory byly čisté. Inspektor Krajské veterinární správy dospěl k závěru, že zvířata v době kontroly nejevila známky onemocnění či jiného strádání, srst kozy i peří ptáků bylo v dobrém stavu (souvislé), oči jasné, bez výtoků z nozder či očí, výživný stav zvířat taktéž dobrý. Pohyb i projevy fyziologické, chování normální, přátelské, na přítomnost žalobkyně byli papoušci evidentně uvyknutí včetně manipulace, hlazení atd. Inspektor Krajské veterinární správy dodal, že nebylo zjištěno porušení žádného z právních předpisů.
21. Tato zjištění bezpochyby zpochybňují závěr o dlouhodobosti jednání žalobkyně a skutkový stav, který vzal žalovaný za základ napadeného rozhodnutí, proto nemůže obstát. Podle napadeného rozhodnutí mělo jednání v podobě chovu v nevyhovujících podmínkách probíhat od července 2023 do 23. 2. 2024, tj. podle žalovaného dlouhodobě, ačkoli dne 13. 9. 2023 k němu evidentně ještě zjevně nedocházelo. To je důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí [§ 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s.]. Nejedná se totiž ani o skutečnost, která by měla být nevýznamná. Uzavřel-li žalovaný, že žalobkyně se měla týráním papoušků dopouštět dlouhodobě, čímž odůvodňoval, že nelze (z hlediska její odpovědnosti za přestupek) přihlížet k tomu, že ji bývalý manžel týral (podle žalobkyniných tvrzení a trestního rozsudku minimálně od března 2023 do února 2024), vycházel z nesprávně zjištěných předpokladů.
22. Za těchto okolností je patrné, že správní orgány pochybily, pokud se týráním žalobkyně manželem nezabývaly. Ačkoli postupně měly k dispozici informace o tom, že s žalobkyniným bývalým manželem bylo zahájeno trestní stíhání a žalobkyně doložila, že na něho byla podána obžaloba, nevyčkaly na výsledek trestního řízení a nemohly tak tyto okolnosti odpovědně zohlednit. Aby správně zjistily skutkový stav, měly řízení o přestupku

podle § 64 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, přerušit¹ a vyčkat rozhodnutí trestního soudu. Nejde navíc ani tak o to, že by na bývalého manžela měly nahlížet v rozporu se zásadou presumpce nevin, neboť relevantní není to, zda bývalý manžel spáchal skutek, který trestní soud kvalifikoval jako trestný čin, ale aby zohlednily skutkové okolnosti zjištěné trestním soudem a jejich vliv na žalobkyninu přestupkovou odpovědnost.

23. Podle žalobkyně tyto okolnosti musí vést k závěru, že její jednání vůbec nebylo *společensky škodlivé*. S tím soud nesouhlasí.
24. Podle § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky přestupkem je společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.
25. Společenská škodlivost je materiálním korektivem, který má zajistit uplatňování správního trestání toliko v mezích prostředku *ultima ratio* a přikazuje stíhat jen takové činy, které nad rámec prostého naplnění zákonem definované skutkové podstaty budou obohaceny o další kvalitativní rozměr. Samo naplnění znaků skutkové podstaty přestupku nebude přestupkem tehdy, pokud v konkrétním případě nebude naplněna společenská škodlivost činu. Ta bude dána jen tehdy, pokud bude porušen nebo alespoň ohrožen nějaký společenský zájem. V opačném případě by využití represe v rámci správního práva bylo v rozporu s účelem a funkcí správního trestání (srov. rozsudek NSS ze dne 13. 11. 2019, č. j. 3 As 32/2018-40). Celkově je ale přístup NSS k užití materiálního korektivu spíše zdrženlivý. Jak totiž soud uvedl (srov. rozsudky NSS ze dne 20. 4. 2020, č. j. 2 As 332/2018-21, a ze dne 12. 2. 2015, č. j. 3 As 92/2014-32), formální znaky přestupkového jednání jsou koncipovány tak, aby naplňovaly v běžných případech i znaky materiální.
26. Objektem přestupku je zájem chráněný zákonem, proti němuž je protiprávní jednání pachatele přestupku namířeno, v tomto případě je jím zájem na ochraně zvířat před týráním. Z podnětu k projednání přestupku a odborného vyjádření ze dne 5. 4. 2024, č. j. SVS/2024/047354-S, jež je součástí správního spisu, plyne, že k chování zvířat v nevhodných podmínkách nepochybně došlo. Nelze uvažovat o tom, že by následky pro papoušky měly být jen bagatelní. Opeření papoušků v klecích č. 5, 6 a 7 bylo ve špatném stavu (zejména u velkých papoušků). V některých klecích měli všichni arové více či méně poškozená ocasní pera a letky (výrazně roztřepené). Nejmarkantnější to bylo u arů v klecích č. 5 a 7, přičemž někteří z nich měli i vyškubané peří a dlouhé letky. Jednomu z papoušků v kleci č. 5 kompletně chyběla ocasní pera a dlouhé letky, rovněž měl výrazně vyškubané peří na prsou a částečně na zádech. V kleci č. 7 bylo též patrné škubání peří na prsou. Rozměry klecí č. 5, 6 a 7 nebyly vzhledem k množství a velikosti papoušků adekvátní, o čemž svědčil stav opeření papoušků. Nicméně ani stav zbývajících klecí č. 1 a 3 nebyl s ohledem na počet papoušků a jejich druh dostatečný, ačkoli se to v těchto případech nepromítlo ve stavu opeření papoušků. V kleci č. 7 se navíc vyskytovaly volně trčící ostré dráty, o které se papoušci mohli poranit. Papoušci musí být podle odborných závěrů inspektora Krajské veterinární správy chováni v zařízeních, která umožňují naplňování

¹ Obecná úprava přerušení řízení je totiž zakotvena ve správním řádu – důvody pro přerušení řízení podle správního řádu nejsou touto úpravou dotčeny, jelikož § 85 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky stanovuje, že „*přeruší řízení také*“, čímž je myšleno nad rámec správního řádu (srov. JEMELKA, L., VETEŠNÍK, P. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Zákon o některých přestupcích*. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2025, s. 781, marg. č. 1.).

jejich fyziologických potřeb (mj. možnost proletu s plně roztaženými křídly či obohacením prostředí o etologické aktivity). Nejsou-li potřeby naplněny, dochází k psychickému a fyzickému strádání. Ve chvíli, kdy nemají jinou činnost, která by je dostatečně zabavila (nedostatečná velikost chovných prostor vylučující prolet papoušků, nadměrný počet papoušků v ubikaci, nedostatek bidel různých velikostí, absence čerstvých větvíček, hravé umístování krmiva) a zároveň prostor pro prolet, tráví většinu času lezením po pletivu, což způsobuje ničení ocasních per i dlouhých letek odíráním, ztrátou funkce až odpadnutím per. To způsobuje jejich stres, k němuž jsou extrémně náchylní. Typickým projevem stresu je okusování (škubání) peří. Kvůli volně trčícím drátům v kleci č. 7 se navíc riziko poranění zvyšovalo. O drát si papoušci mohli způsobit poranění kůže a svalů s následným rozvojem infekce, popřípadě poranění vnitřních orgánů a struktur. Z toho Krajská veterinární správa (v rámci své odborné úvahy) dovodila, že papoušci byli vystaveni stresu, k němuž jsou extrémně náchylní. Následky žalobkynina jednání tedy nejsou jen bagatelní, a proto žalobkynino jednání bylo společensky škodlivé.

27. Dále žalobkyně namítala, že nemohla být naplněna *subjektivní stránka přestupku*, protože byla týrána. Ani s tím soud nesouhlasí.
28. Zavinení je vybudováno na dvou složkách: složku vědění (vnímání vnějšího světa smysly a rozumem) a složku volní (vnitřní vztah hybatele děje k jednání). U úmyslného (dolozního) zavinení jsou přítomny obě složky zároveň, byť u jednotlivých druhů úmyslu v různé míře. Složka vědění je v definici nepřímého úmyslu výslovně vyjádřena („věděl, že může porušit“). Stejně tak tomu je i u složky volní, intenzita vůle je však nižší než u úmyslu přímého. Pachatel nepojímá způsobení nepříznivého následku jako svůj primární cíl. Následek nastává nikoli nutně a až druhotně jako vedlejší produkt jednání pachatele, ten je však s tímto následkem srozuměn. To znamená, že pachatel již nepředpokládal žádnou okolnost, která by mohla odvrátit ohrožení nebo porušení zájmu chráněného zákonem. Oproti tomu podstatou nedbalosti je nezachování opatrnosti, posuzované podle určitých kritérií stanovených zákonem. Vědomá nedbalost je shodná s nepřímým úmyslem, co se vědomostní složky týče, chybí však zcela volní složka (která je u nepřímého úmyslu přítomna, byť v oslabené míře tzv. srozumění). Pachatel jedná volně, ale nikoli ve vztahu k negativnímu následku. Při posuzování této hranice je nutno se zaměřit na důvody, pro něž se pachatel spoléhal na to, že nezpůsobí škodlivý následek. Tyto důvody musejí mít alespoň obecnou spolehlivost a nemohou spočívat jen v náhodě (pak by šlo o nepřímý úmysl) [srov. např. BOHADLO, D., BROŽ, J., KADEČKA, S., PRŮCHA, P., RIGEL, F., ŠTASTNÝ, V. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: Komentář*. Wolters Kluwer., a JEMELKA, L., VETEŠNÍK, P. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Zákon o některých přestupcích*. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2025, s. 117, marg. č. 11].
29. Žalobkyně se přestupku dopustila opomenutím podle § 10 zákona o odpovědnosti za přestupky tím, že papouškům nezajistila vhodné podmínky v novém bydlišti a chovala je v podmínkách nevhodných. Byť se žalobkyně pokoušela vhodné podmínky pro papoušky zajistit (a tuto snahu soud bude posuzovat níže), soud nepochybuje o tom, že věděla, jaké negativní následky může jejich umístění do nevhodných klecí způsobit. Jak podotknul i žalovaný, žalobkyně je zkušená chovatelka papoušků. Soud též věří tomu, že umístění papoušků do nevhodných podmínek nebylo žalobkyniným cílem, avšak přinejmenším bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že takové jednání nebude mít negativní následky v podobě porušení zájmu na ochraně zvířat.

Shodu s prvopisem potvrzuje: Bc. D. R.

30. Týrání žalobkyně bývalým manželem je nicméně namístě zohlednit v mezích toho, zda byly naplněny *okolnosti vylučující protiprávnost*. Jednání je základní složkou objektivní stránky. V jednání se spojuje vnitřní složka (vůle) se složkou vnější (projev vůle), jde tedy o jednotu psychické a fyzické stránky jednání. Schází-li kterákoli z uvedených složek, nejde o jednání ve smyslu trestního práva a nelze uvažovat o trestní odpovědnosti. Proto nejde o jednání např. při fyzickém donucení (*vis absoluta*), neboť vynucený čin není projevem vůle (vůle chybí, jestliže pachatel násilím vede ruku jiného při padělání veřejné listiny nebo ho násilím přinutí zničit cizí zlatý šperk anebo pachatel uchopí ruku další osoby, která drží pistoli s prstem na spoušti, a násilím její ruku zvedne, zamíří na poškozeného a stiskne její prst na spoušti čímž dojde k výstřelu a usmrcení poškozeného). Naproti tomu psychické donucení (*vis compulsiva*) jednání nevylučuje, neboť *tímto jednáním je vůle donucovaného jen více či méně omezena, protože jednající se nemusel podrobit takovému donucení nebo rozkazu, dává však svému trestněprávně relevantnímu jednání přednost před újmou, která mu hrozí, pokud by nejednal požadovaným způsobem. Psychicky donucovaný tedy jedná, ale může být beztrestný pro krajní nouzi nebo jinou okolnost vylučující protiprávnost*. Jedná se o vědomé jednání, jež může být „omluveno“ jen krajní nouzí nebo některou další okolností vylučující protiprávnost, a to i některou z těch, které nejsou v zákoně výslovně zakotveny (viz ŠÁMAL, P. a kol. Trestní zákoník. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2023, s. 260, marg. č. 11. a usnesení Nejvyššího soudu Slovenské socialistické republiky ze dne 11. 12. 1980, sp. zn. 3 To 72/80 [R 20/1982 tr.] – řešící případ domácího tyrana).
31. Násilí, jehož se měl bývalý manžel na žalobkyni dopustit a které bezprostředně souviselo se spácháním přestupku týrání papoušků, nebylo fyzickým násilím takové formy a intenzity, aby zcela vylučovalo žalobkynino jednání (*vis absoluta*). Jednalo se ale o psychický nátlak (donucení), které mohlo vést k tomu, že byly naplněny okolnosti vylučující protiprávnost – krajní nouze (*vis compulsiva*).
32. Podle § 24 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky čin jinak trestný jako přestupek není přestupkem, jestliže jím někdo odvrací nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému zákonem.
33. Podle § 24 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky nejde o krajní nouzi, jestliže toto nebezpečí bylo možno za daných okolností odvrátit jinak nebo následek tímto odvracením způsobený je zřejmě stejně závažný nebo ještě závažnější než ten, který hrozil, anebo byl-li ten, komu nebezpečí hrozilo, povinen je snášet.
34. Zákon omezuje institut krajní nouze testem (i) *subsidiarity* [nejde o krajní nouzi, jestliže toto nebezpečí bylo možno za daných okolností odvrátit jinak] a (ii) *proportionality* [nejde o krajní nouzi, jestliže následek tímto odvracením způsobený je zřejmě stejně závažný nebo ještě závažnější než ten, který hrozil]. V tomto případě byla bezpochyby splněna *proportionality*. Žalobkyně odvracela násilí směřující vůči ní (zdraví člověka) tím, že opomenula zajistit papouškům vhodné podmínky (zdraví zvířat). Jinou otázkou však je, zda v tomto případě byla splněna *subsidiarity* (nejde o krajní nouzi, jestliže toto nebezpečí bylo možno za daných okolností odvrátit jinak). K tomu je potřeba se podrobně věnovat konkrétní podobě trestní činnosti žalobkynina bývalého manžela a tomu, co, kdy a jak činila žalobkyně.
35. Z rozsudku Okresního soudu v Mělníku ze dne 31. 10. 2025, č. j. 2 T 44/2025-1431, ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Praze ze dne 17. 3. 2026, č. j. 13 To 10/2026-1688,

jež soud při jednání provedl k důkazu, plyne, že žalobkynin bývalý manžel posledního půl roku *od září 2023* při společném soužití v rodinném domě v obci X. žalobkyni fyzicky a hlavně psychicky napadal a trýznil. Žalobkyni poprvé napadl dne 14. 6. 2023, kdy ji při hádce uhodil otevřenou dlaní přes obličej a hlavu, v důsledku čehož žalobkyně utrpěla centrální perforaci bubínku levého ucha a periorbitální hematom v oblasti levého oka. Poté se žalobkyni snažil shodit ze schodiště, čemuž zabránily děti, které ji obestoupily a schovaly za sebe, přičemž se přes ně po žalobkyni natahoval a několikrát při vzájemných hádkách použil fyzického nátlaku svého těla vůči žalobkyni. Jeho fyzické násilí vůči žalobkyni eskalovalo dne 23. 2. 2024, kdy ji silně kopl do oblasti pravého stehna a způsobil jí velký hematom. V obou případech vyhledala lékařské ošetření. *Psychicky žalobkyni tyranizoval tím způsobem, že ji po nastěhování do společného bydliště postupně stále více omezoval*, dále ji omezoval návštěvy v bydlišti, zakazoval jí navštěvovat přátel mimo bydliště, zakazoval jí stýkat se s cizími lidmi, omezoval ji v opouštění bydliště, omezoval ji v pohybu po domě, kdy nesměla chodit do některých místností, *neustále kontroloval její pohyb a veškeré aktivity, neustále ji monitoroval, kdy po celém domě i okolí domu postupně rozmístil kamery*, dával jí pokyny ohledně oblékání a zakazoval jí oblékat si některé věci, *vyžadoval od ní absolutní poslušnost*, v případě nerespektování jeho pokynů ihned na žalobkyni křičel, sprostě jí nadával, a to i za malichernosti. Dále žalobkyni v září 2023 vzal její mobilní telefon a opatřil jí jiný mobilní telefon, u kterého byly cíleně pozastaveny funkce ochrany telefonu a u kterého byla nastavena synchronizace dat mezi účty včetně nepoužívaného tabletu, který umožňoval přístup k datům z účtu Google, *žalobkyni opakovaně psychicky deptal i zdržováním rekonstrukcí*, říkal jí, že jí je třeba potrestat, vyhrožoval jí, že umí být zlý, že z domu neodejde živá, že odejde z domu s nohama napřed, že ji zlomí, že ji připraví o děti a o vše, že ji zničí. Poukazoval na to, jak dopadla jeho bývalá žena, neustále na ni vyvíjel psychický nátlak, kdy na ni podával trestní oznámení ohledně týrání dětí a týrání papoušků, jejichž chov byl její velký koníček, přičemž jí vyhrožoval, *že jí papoušky otráví a že o ně přijde*, kdy tímto svým chováním žalobkyni dostal do stádia, kdy několikrát přemýšlela o sebevraždě a vlivem jeho jednání se u ní rozvinula XXXXX, která ji nejméně od února 2024 do současné doby podstatně omezovala v běžném způsobu života, neboť trpěla zejména XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX, což mělo vliv na její sociální, pracovní i osobní život, kdy žalobkyně od února 2024 až do současné doby navštěvuje pravidelně psychiatra, užívá XXXXX, a ze shora popsanych důvodů byla v době od 17. 7. 2024 do současné doby v pracovní neschopnosti [pozn. soudu – „do současné doby“ je podle trestního rozsudku dobou jeho vyhlášení, tj. do 31. 10. 2025].

36. Pro nyní projednávanou věc je stěžejní, že tyto okolnosti zjevně měly i bezprostřední vliv na to, jak se žalobkyně pokoušela papouškům zajistit vhodné podmínky. Žalobkyně se s bývalým manželem přestěhovala do domu v X. v březnu 2023, což plyne z žalobkyniných nezpochybněných tvrzení i výpovědi bývalého manžela v přípravném řízení reprodukované v bodě 3 trestního rozsudku. Lze si jistě představit, že žalobkyně mohla mít pro papoušky zajištěné veškeré vhodné podmínky již před nastěhováním do nového domu, avšak nelze přehlížet, že podmínky pro chov papoušků v letním období zajištěny měla (viz protokol Krajské veterinární správy ze dne 13. 9. 2023, č. j. SVS/2023/124143-S, jehož obsah je popsán v bodě 20 tohoto rozsudku). Ze závěrů trestního soudu je zřejmé, že se situace postupně vyostřovala a forma i intenzita násilí bývalého manžela gradovala (poprvé byla žalobkyně napadena dne 14. 6. 2023, kdy ji manžel při hádce uhodil otevřenou dlaní

Shodu s prvopisem potvrzuje: Bc. D. R.

přes obličej a hlavu, v důsledku čehož utrpěla centrální perforaci bubínku levého ucha a per orbitální hematom v oblasti levého oka, a fyzické násilí eskalovalo dne 23. 2. 2024, kdy žalobkyni silně kopl do oblasti pravého stehna a způsobil jí velký hematom – viz popis skutku trestního rozsudku). Jak žalobkyně tvrdí, což žalovaný nerozporuje a svědčí o tom též další podklady, jež žalobkyně v řízení o přestupku a v řízení před soudem doložila, původně měla být rekonstrukce (zbudování voliéry) provedena na přelomu července a srpna 2023, o čemž žalobkyně informovala inspektora Krajské veterinární správy. To plyne i z e-mailové zprávy ze dne 5. 10. 2023, kterou soud při jednání provedl (inspektor v ní uvedl, že papoušci „*mají bezký palác v domě*“). V situaci, kdy žalobkyně papoušky nemusela ještě umisťovat do malých klecí (jako přes zimní období), které pro ně byly nevhodné, měla pro ně podmínky zajištěny vhodně. Jak je dále popsáno např. v bodě 103 trestního rozsudku, bývalý manžel byl vůči žalobkyni dominantní a direktivní, dával jí pokyny ohledně oblékání, aby nosila jen věci, které koupil, některé oblečení jí zakazoval nosit. Trestní soud žalobkyni uvěřil, že ze strany bývalého manžela na ní byl vyvíjen psychický nátlak, a to i prostřednictvím zdržování rekonstrukce voliéry pro exotické ptactvo. O tom se žalobkyně mj. svěchovala svědkům N. P., M. B. a J. B. Trestní soud poukázal i na to, že svědek J. K. (řemeslník provádějící rekonstrukci) vypověděl, že bývalý manžel mu zkracoval pracovní dobu, kdy mohl rekonstrukci provádět, zakázal mu v některé dny přijít pracovat a zdržoval dodání materiálu, a dokonce mu udělil pokyn k zastavení rekonstrukce, což koresponduje s fakturou ze dne 19. 2. 2024, kterou řemeslník fakturoval ušlý zisk, který mu vznikl v důsledku zdržování prací bývalým manželem (konflikt ohledně dodání materiálu měl být zachycen i na kamerovém záznamu provedeném v trestním řízení).

37. První pokus o rekonstrukci byl z důvodu zdržování ze strany bývalého manžela zahájen až na podzim 2023 a v prosinci 2023 žalobkyně zjistila, že první rekonstrukce byla provedena neodborně do té míry, že bylo potřeba provést kompletní přestavbu. Jak plyne z předloženého znaleckého posudku o stavu realizace keramických obkladových prvků v objektu rodinného domu – voliěře, který soud při jednání provedl k důkazu, znalec po vlastním místním šetření dospěl k závěru, že vady díla byly natolik závažné, že s ohledem na bezpečnost užívání byla nutná demontáž keramických obkladů i dlažeb a nové provedení (potěr, hydroizolace, obkladové prvky). Totéž potvrdil řemeslník J. K., kterého žalobkyně oslovila s tím, aby provedl přestavbu voliéry a v lednu 2024 s ní i započal (zachyceno např. v podání jeho vysvětlení ze dne 16. 4. 2024 a ze dne 5. 4. 2024, jež soud provedl při jednání). V prosinci 2023 jej žalobkyně oslovila, ale následně musel vše projednávat s bývalým manželem žalobkyně, který nepřipouštěl, aby komunikoval přímo s žalobkyní. Řemeslník sám poukázal na to, že žalobkyně byla velmi silně rozrušená a zjevně se svého manžela bála. Ze situace byla podle něj bezradná. To následně objektivně potvrdila i znalecká zkoumání vyhodnocovaná v trestním řízení s manželem. V bodě 41 trestního rozsudku trestní soud podrobně popsal, že se u žalobkyně rozvinula XXXXX. Byla ve stavu, kdy byla téměř z čehokoli hluboce rozrušená a měla oprávněné obavy o život a zdraví své i svých dětí a papoušků. To koresponduje též s tím, co je zřejmé z posudku o invaliditě ze dne 8. 12. 2025, zprávy o aktuálním psychickém stavu ze dne 25. 3. 2026 a zprávy o stavu pacientky psychiatrické ambulance ze dne 11. 2. 2026, které soud rovněž při jednání provedl. Podle nich žalobkyně trpí XXXXX a XXXXX. Potíže související s chováním manžela vnímá extrémně zatěžujícím způsobem a užívá XXXXX. Měla sebevražedné myšlenky a její stav lékařští odborníci vyhodnotili, že je mimořádně závažný.

38. I přesto se žalobkyně pokoušela vhodné podmínky pro papoušky zajistit i jiným způsobem než dokončením rekonstrukce. Od začátku roku 2024 se pokoušela papoušky svěřit do náhradní dočasné péče. Oslavila za tímto účelem nejprve N. S., ale ten měl naplánovaný operační zákrok, po němž byl nepohyblivý a jeho fyzický stav byl špatný (viz protokol o jednání před Okresním soudem v Hradci Králové ze dne 4. 6. 2025, který soud při jednání provedl, a čestného prohlášení N. S., jež součástí správního spisu). Dále žalobkyně oslovila L. R. a M. Ž., aby papoušky přemístila do prostor společnosti Lafuna, avšak z kapacitních důvodů to nešlo. K přemístění papoušků proto došlo až dne 24. 2. 2026, tj. bezprostředně poté, co bylo násilí bývalého manžela nejintenzivnější. To je zřejmé z výroku trestního rozsudku ve spojení s kopiemi WhatsApp komunikace mezi žalobkyní a M. H., kterou soud při jednání provedl k důkazu. M. H. jednala za Sunny day – Záchranou stanici, kam nakonec byli papoušci skutečně přemístěni. Žalovaný při jednání namítal, že žalobkyně mohla požádat Krajskou veterinární správu, aby jí s náhradní péčí o papoušky pomohla. Žádnou takovou kompetenci ale zákon Krajské veterinární správě nesvěřuje (žalovaný ani na žádné konkrétní zákonné ustanovení nepoukazoval). Zákon o ochraně zvířat sice upravuje institut zvláštních opatření podle § 28a včetně náhradní péče, ale k využití těchto ustanovení vždy dochází v rámci státního dozoru z moci úřední. Jak navíc plyne z § 28b odst. 4, náhradní péči nezajišťuje přímo Krajská veterinární správa, ale osoba, která má zkušenosti s chovem daného druhu zvířat (pečovatel), na základě smlouvy uzavřené s obecním úřadem obce s rozšířenou působností. Žalobkyně přitom od ledna 2024 vhodného pečovatele sama hledala a poté, co kapacity oslovených institucí nebyly dostačující, iniciovala založení nového subjektu schopného se o papoušky dočasně postarat. Z výše popsaných okolností plyne, že pokud původně naplánované rekonstrukci na léto 2023 a jejímu včasnému naplánování, provedení a dokončení zabránil žalobkynin bývalý manžel, který rekonstrukci proti vůli žalobkyně zdržoval (a dopouštěl se na žalobkyni dalšího fyzického a psychického nátlaku), nelze podle soudu samo o sobě uzavřít, že by žalobkyně k zajištění náhradní péče o papoušky přistoupila příliš pozdě. Trestní soudy dospěly k závěru, že se žalobkyně bývalého manžela bála, neboť ji týral mimo jiné i tím, že záměrně zdržoval rekonstrukci. Žalobkyně se do nového domu nastěhovala s tím, že v létě (nejpozději na podzim) budou podmínky pro papoušky zajištěny vhodným způsobem a bude mít zároveň dostatek času zlepšit podmínky i do zimních měsíců.
39. Je tudíž třeba velmi vážně uvažovat o tom, zda nebyla splněna i subsidiarita krajní nouze podle § 24 zákona o odpovědnosti za přestupky. To bude muset žalovaný prověřit tím, že pečlivě posoudí okolnosti trestněprávního jednání žalobkynina bývalého manžela na jedné straně a to, jak tato příkoří žalobkyně vnímala a jak jí ovlivňovalo v jejích snahách zajistit papouškům vhodné podmínky na druhé straně. Bude-li mít žalovaný za to, že na základě dosud zjištěného skutkového stavu nebude moci konstatovat splnění podmínek krajní nouze, bude muset dokazování doplnit. [zda měla žalobkyně k dispozici jiné možnosti (a jaké), jak ochránit sebe a své děti před tyranem, aniž by musela papoušky vystavit nevhodným podmínkám chovu; přitom je třeba vzít v potaz i žalobkynin psychický stav jakožto oběti trestného činu, jak byl popsán v trestním rozsudku a zjištěn v řízení před soudem]. Nabízí se především žalobkyni (v případě jejího souhlasu) vyslechnout a umožnit jí, aby relevantní okolnosti podrobně vylicila, k čemuž jí žalovaný má klást doplňující otázky. Věrohodnost žalobkyniny výpovědi pochopitelně může žalovaný dále ověřovat dalšími důkazy, které doloží žalobkyně nebo žalovaný sám z vlastní iniciativy nashromáždí

(soud ale připomíná, že trestní soud vysvětlil, proč jí v trestním řízení uvěřil), přičemž zohlední i to, co bylo prokázáno v řízení před soudem.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

40. Soud tudíž napadené rozhodnutí zrušil podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. neboť skutkový stav, který vzal žalovaný za základ napadeného rozhodnutí, vyžaduje zásadní doplnění. V souladu s § 78 odst. 4 s. ř. s. soud vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení. V dalším řízení je žalovaný vázán právním názorem soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
41. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně byla v řízení úspěšná, a proto má proti žalovanému právo na náhradu účelně vynaložených nákladů. Účelně vynaložené náklady sestávají ze zaplacených soudních poplatků ve výši 3 000 Kč a 1 000 Kč a odměny advokáta za čtyři úkony právní služby po 4 620 Kč, a to převzetí a přípravu zastoupení, sepsání žaloby a repliky a účast na jednání nepřesahujícím dvě hodiny [§ 11 odst. 1 písm. a), d) a g) ve spojení s § 7 bodem 5 a § 9 odst. 5 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)]. Dále sestávají ze čtyř paušálních náhrad hotových výdajů po 450 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Náklady zastoupení tak činí 20 280 Kč. Žalobkynin zástupce vykonává advokacii jako společník advokátní kanceláře, který je plátcem daně z přidané hodnoty. Žalobkyni proto náleží rovněž náhrada za tuto daň ve výši 4 258,80 Kč (21 % z částky 20 280 Kč). Náhradu nákladů v celkové výši 28 538,80 Kč je žalovaný povinen zaplatit žalobkyni do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku (§ 54 odst. 7 s. ř. s.) k rukám jejího zástupce (§ 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, užitého na základě § 64 s. ř. s.).

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 28. dubna 2026

Shodu s prvopisem potvrzuje: Bc. D. R.

Kryštof Horn v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje: Bc. D. R.